

6.1.2022

Vanhusneuvoston lausunto Länsi-Uudenmaan yhteisistä tehostetun palveluasumisen myöntämisen kriteereistä

Hyväksyttäväksi esitettyjen kriteerien mukaan palvelun myöntäminen perustuu laaja-alaiseen palvelutarpeen arvioon. Palvelun edellytyksenä on, että asiakkaan arjessa on jo toteutettu/kokeiltu maksimaalista määrää kotihoidon palveluita, muita kotona asumista tukevia palveluja tai omaishoitoa, kokeiltu koekotiutusta tai kuntouttavaa arviointijaksoa, mutta ne ovat todettu riittämättömiksi tai niitä ei ole voitu aloittaa. Asiakkaan palveluntarvetta arvioitaessa hänen kokonaistilanteensa ratkaisee päätöksenteossa.

Kun Espoon kaupungin pitkäaikaishoidon uusi hankinta tuli voimaan vuoden 2020 alusta, saivat asiakkaat valita haluamansa hoivakodin. Silloin vanhusneuvosto totesi lausunnossaan: ”Tämä merkitsee erittäin suurta ja myönteistä uudistusta ja asiakkaan itsemääräämisoikeuden lisääntymistä. Asiakkaalla on todellista määräysvaltaa itseään koskevassa asiassa.” Espoon vanhusneuvosto toteaa näiden periaatteiden olevan edelleen voimassa ja korostaa niiden tärkeyttä käytännön toteutuksessa.

Vanhusneuvosto ymmärtää, että jos tarjolla olevia vapaita hoitopaikkoja ei ole valintaa tehtäessä yhtä enempää, asiakkaalla ei ole käytännössä vapautta valita. Tämän vuoksi olemme aiemmin lausunnoissamme kehottaneet ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin mm. henkilöstöpulan ratkaisemiseksi hoitoalalla, koska vain siten voidaan lisätä hoitopaikkojen tarjontaa ja toteuttaa asiakkaiden aito mahdollisuus valita hoitopaikka.

Espoon sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi 31.5.2017 tehostetun palveluasumisen (hoiva-asumisen) asiakkuuden kriteerit Espoon vanhusten palveluissa ja hyväksyi päivitetyt kriteerit 28.2.2019 ja 17.12.2019. Samoin lautakunta hyväksyi tehostetun hankinnan periaatteet 13.12.2018, joiden sekä hankintamenettely hankinnat on toteutettu yhteistyössä Länsi-Uudenmaan kuntien kanssa, joissa on yhtenevä palveluasumisen palvelukonsepti sekä hankintamenettely.

6.1.2022

Vanhusneuvosto korostaa ikääntyneen ja hänen omaistensa kuulemista. Moni vanhus asuu mielellään kotonaan, jolloin olennaiseksi kysymykseksi nousee riittävät ja laadukkaat kotihoidon palvelut. Onko niitä saatavissa ja onko niiden avulla mahdollista suoriutua arjesta ja asua turvallisesti kotonaan. Kotihoidossa hoidetaan entistä enemmän apua tarvitsevia asiakkaita, vaikka henkilöstöpula vain kasvaa.

Erityinen huoli on yksinäisten vanhusten hoivan toteutumisesta.

Kaikilla iäkkäillä ihmisillä ei ole tukiverkkoa asioidensa hoidossa. Tämän vuoksi on huolehdittava kriteeristöön kirjatusta asiakkaalle ja omaiselle tarjottavasta **palveluohjauksesta**, jotta asiakas voi valita haluamansa hoivakodin. Vanhusneuvosto pitää palveluohjausta erittäin tärkeänä.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että kriteerit selkeyttävät hyvinvointialueen päätöksentekoa, antavat työkaluja palvelutarpeen arviointiin ja parantavat hyvinvointialueen asukkaiden yhdenvertaisuutta.

Vanhusneuvosto toivoo saavansa hyvinvointialueen kuntien vanhusneuvostojen lausunnot tiedokseen.

ESPOON VANHUSNEUVOSTO

Olli Männikkö
PuheenjohtajaMarja-Liisa Lahtinen
VarapuheenjohtajaKerttu Perttilä
JäsenKatri Rannisto
JäsenErja Tikka
jäsen